

Talouspoliittinen ministerivaliokunta 8.10.2019

SoteDigi Oy:n ja Vimana Oy:n yhdistämisen valmistelu sekä yhtiöissä jatkettavat tehtävät ja palvelut

SoteDigi Oy ja Vimana Oy ovat valtion kokonaan omistamia erityistehtävayhtiöitä. Yhtiöiden perustaminen liittyi edellisen hallituksen maakunta ja sote -uudistuksen valmisteluun.

SoteDigi Oy perustettiin kehittämään sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta parantavia kansallisia digitaalisia ratkaisuja ja sen ylläpitovastuulle siirtyi kaksi kansallisesti merkittävää asukkaiden sote-palvelua. Vimana Oy perustettiin edistämään alueellista ICT:n integraatiota ja yhteentoimivuutta sekä kustannustehokkaiden ratkaisujen toteutusta monialaisesti ja tulevaisuuden digitalisaation mahdollistamista.

Yhtiöiden tehtäväkuva on tarpeellista kehittää uuden hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Yhtiöiden päätehtävä on varautua soten ja pelastustoimen –uudistuksen sekä mahdollisten tulevien itsehallintoalueiden (maakuntien) tarvitsemiin ICT-ratkaisuihin. Yhtiöiden toimintaa voidaan myös suunnata tukemaan julkisten palveluiden digitalisoinnin, tietojohdamisen ja tietovarantojen hyödyntämisen, yhteisten ICT-ratkaisujen käytettävyyden ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden sekä digitaalisen turvallisuuden kehitystyötä ja toimijoiden yhteistyötä.

Tehtäväkuvan tehokasta toteuttamista varten on tarpeen toteuttaa yhtiöiden yhdistäminen. Uuden yhtiön painopiste on soten kansalaispalvelujen kehittäminen ja pelastustoimen järjestelmäkehitystyön tukeminen. Yhtiöiden yhdistäminen valmistellaan ja toteuttaa mahdollisimman nopeasti.

Yhtiöiden voimassa olevat toimiohjeet annettiin 25.4.2019, joiden mukaisesti yhtiöt suostivat merkittävästi palveluiden kehittämistä ja leikkasivat kustannuksia lopettamalla hankkeita ja vähentämällä henkilöstöä. Yhtiöt suunnittelivat ja toteuttivat uudet kustannusten alentamiseen tähtäävät budjetit jatkettaville palveluille ja hankkeille.

Syyskuussa 2019 kehittäminen on käytännössä pysähtynyt. Tämä muodostaa ongelman: ylläpidettävät palvelut eivät kehity alueiden odotusten mukaisesti, uusien asiakkaiden saaminen edellyttää kilpailutuksia ja investointeja, asiantuntijoita lähtee yhtiöistä.

Kriittisin tarve tuotekehitystyön jatkamiselle on Omaolo –palvelun ja 116117 puhepalvelun kehitystyössä sekä osin tietojohdamisen (sote) ja -alustan pilotoinnissa ja kehittämisessä. Omaolo-konsortion jäsenkunnat toimittivat ministeriöille kirjeen tuotekehityksen pysähtymisestä. Myös palveluintegraatiolle ja järjestelmäkehitystyölle on kysyntää (pelastustoimen järjestelmäkehitys, suomi.fi palvelujen käyttöönotto).

SoteDigi Oy:n tuotekehityksen käynnistäminen edellyttää investointeja, kilpailutuksia ja hankintoja. Lisäksi on tarve toteuttaa joitakin rekrytointeja. Tuotekehityksen käynnistäminen talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten mukaisesti kasvattaisi yhtiön kustannuksia vuosina 2019 ja 2020. SoteDigi Oy:n toiminnan painopisteitä investoinneissa ovat asukkaan sähköiset palvelut, tiedolla johtaminen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus sekä hallitusohjelman sote-uudistuksen toimeenpanoa tukevat uudet hankkeet ja palvelut. Viimeksi mainitut toteutetaan toimiohjeen mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriön erillisen toimeksiannon perusteella.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten mukaisten Vimana Oy:n palveluiden jatkaminen ei lisää yhtiön kustannuksia, sillä yhtiön on mahdollista tuottaa maksullisena toimintana palveluja esimerkiksi asiantuntijapalveluja sisäministeriön pelastustoimen tietojärjestelmähankkeelle ja integraatiopalveluja Väestörekisterikeskukselle.

Yhtiöiden toiminta hallitusohjelman mukaisen muun kehittämisen toteuttajana sovittaisiin erikseen valtio-omistajan kanssa. Tämä muu kehittäminen toteutettaisiin pääosin valtion erillisrahoituksella.

Tuotekehityksen käynnistäminen ja palveluiden laajentaminen edellyttävät SoteDigi Oy:n toimiohjeen päivittämistä ja palvelun laajentaminen merkitsee yhtiölle investointeja ja pääoman käyttöä. Vimana Oy:n kohdalla ei tarvita investointeja tuotekehitykseen ja palveluja on mahdollista tehdä voimassa olevan toimiohjeen pohjalta (esimerkiksi pelastustoimen kehityshanke).

Tällä hetkellä yhtiöt voivat saada asiakastuloja lähinnä valtion toimijoille tehdystä asiantuntijatyöstä. Yhtiöistä Vimana Oy:llä on tuloja valtioasiakkailta. SoteDigi Oy:n kunnille ja kuntayhtymille tekemästä sote ICT-työstä ei saada tässä vaiheessa tuloja, vaikka niille tuotettavista ja kehitetyistä palveluista aiheutuu kuluja. Parhailtaan selvitetään, voidaanko maksullinen toiminta toteuttaa esim. alueellisten tytäryhtiöiden kautta.

Liiketoimintamallin kehitystyö uudelle yhtiölle tullaan tekemään osana yhdistämisen valmistelua.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta

- 1) puolsi SoteDigi Oy:n ja Vimana Oy:n yhdistämistä uudeksi valtakunnalliseksi yhtiöksi. Yhdistäminen valmistellaan ja toteutetaan mahdollisimman nopeasti.**
- 2) puolsi valmistelun jatkamista seuraavalla tavalla:**
  - a. valtiovarainministeriö yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön, sisäministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, valtioneuvoston kanslian sekä SoteDigi Oy:n ja Vimana Oy:n kanssa ohjaa ja valmistelee yhtiöiden yhdistämistä ja liiketoiminnan uudelleen järjestämistä sekä niihin liittyviä toimenpiteitä, ja**
  - b. valtiovarainministeriö tuo asian käsiteltäväksi talouspoliittiseen ministerivaliokuntaan ennen yhtiöiden lopullista yhdistämistä.**
- 3) puolsi, että**
  - a. SoteDigi Oy jatkaa 25.4.2019 annetun toimiohjeen mukaisten jatkettujen tehtävien ja palveluiden (Omaolo-palvelu, 116117-päivystysapu, rakenneriippumaton tietojohdamisen kehittäminen, vanhojen APTJ-arkistoinnin tuki) tuottamista ja ylläpitoa sekä niiden kehittämistä. Yhtiö**

voi maksaa pääomastaan jatkettavien palveluiden välttämätöntä asiakaslähtöistä, kannattavaan liiketoimintaan johtavaa, tuotekehitystä ja tehdä niiden edellyttämiä uusia sitoumuksia, sopimuksia ja rekrytointeja. Yhtiö huomioi toiminnassaan yhdistymisen valmistelun ja toteuttamisen.

- b. Vimana Oy:lle 25.4.2019 annetun toimiohjeen mukaisten jatkettujen tehtävien ja palveluiden (palveluintegraatio ja yhteentoimivuuden kehitystyö esim. kehittämispalvelut ministeriöille, sähköisen asiointin tuki suomi.fi palvelussa, SoteDigin käyttöpalvelut ja ylläpito, rakenneriippumaton johtamisen työkalun ja alustan valmistelu, rakenneriippumaton sähköinen arkistointi) tuottamista ja ylläpitoa jatketaan. Yhtiö huomioi toiminnassaan yhdistymisen valmistelun ja toteuttamisen.

4) merkitsi tiedoksi liitteet 1, 2 ja 3.

Liitteet:

1. Muistio 3.10.2019
2. SoteDigi Oy toimiohje 25.4.2019
3. Vimana Oy toimiohje 25.4.2019